

31.01.2025
KSL/15/03.08.01.06/2022

Vastaanottaja

Viite:

**LAUSUNTO: KÄMPPIKANKAAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVA, KYJJÄRVI,
KAAVAEHDOTUS**

Kyyjärven kunta on asettanut nähtäville Kämppekankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan, jonka tavoitteena on mahdollistaa suunnittelualueelle enintään 9 tuulivoimalan rakentaminen. Kaavaehdotus mahdollistaisi kokonaiskorkeudeltaan enimmillään 300 metrin voimaloiden rakentamisen.

Suunnittelualue sijaitsee 7,3 kilometriä Kyyjärven keskustaajamasta luoteeseen, rajautuen Perhon kunnan rajaan. Suunnittelualueen koko on noin 1 332 hehtaaria.

Hankkeesta on tehty YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi.

Keski-Suomen maakuntakaava ja Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on asianmukaisesti tuotu esiin kaavaluonnoksessa. Maakuntavaltuusto hyväksyi 8.12.2023 Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 ja maakuntahallitus määräsi kaavan tulemaan voimaan helmikuussa. Voimaantulosta kuulutettiin 19.3.2024. Hämeenlinnan hallinto-oikeus on päätöksessään 2.12.2024 hylännyt kaavasta tehdyt valitukset ja todennut kaavan lainmukaiseksi. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen on jätetty yksi valituslupapyyntö ja asian käsittely KHO:ssa on kesken.

Maakuntakaavassa 2040 on osoitettu yhteensä 19 seudullisen kokoluokan tuulivoima-alueita (vähintään 10 voimalan kokonaisuudet) osa-alueen erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä *tv, tuulivoimatuotantoon soveltuva alue*. Kämppekankaan aluetta ei ole merkitty seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi.

Kämppekankaan tuulivoimapuiston maisemavaikutukset kohdistuvat muun muassa Kyyjärvelle sekä Pölkin ja Möttösen maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille. Muutokset Kyyjärven järvenselälle ja erityisesti idän ja etelän puoleisille rannoille ovat merkittäviä ottaen huomioon asumisen ja vapaa-ajan asumisen määrän sekä järven virkistyskäytöllisen merkityksen. Yhteisvaikutusten osalta kaava-aineistossa todetaan, että maisemavaikutukset kasvavat melko suuriksi.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 Natura-arvioinnin lieventämistoimenpiteenä toteutettiin vyöhyketarkastelu Natura-alueiden suojeluperustelajien (metsäpeura ja uhanalainen salassa pidettävä laji) perusteella herkistä alueista, joille tuulivoimarakentaminen ei sovellu tai soveltuu vain vähäisessä määrin ja tarkkaan suunnitellusti. Vyöhyketarkastelun perusteella Kämppekangas sijoittuu osin suuren riskin alueelle ja kokonaisuudessaan alueelle, jolla yhteisvaikutukset on huomioitava erityisellä painoarvolla Natura-alueiden suojeluperustelajien populaatioiden turvaamiseksi.

Metsäpeuran osalta kaava-aineistossa tuodaan esiin, että yksistään Kämppekankaan hankkeen vaikutukset alueelliseen metsäpeurapopulaatioon tuulivoimaloiden toiminnan aikana

arvioidaan korkeintaan kohtalaisen kielteiseksi. Yhteisvaikutusten osalta erillisessä metsäpeuraa koskevassa liitteessä tuodaan esiin, että alueelle suunniteltujen hankkeiden myötä vaikutukset voivat kohota merkittävydeltään suuriksi. Edelleen kuitenkin todetaan, että arviointiin liittyy epävarmuuksia. Keski-Suomen liitto toteaa lausuntonaan, että huomioiden hankkeen sijoittuminen herkälle alueelle, olisi arviointiin liittyvien epävarmuuksien myötä perusteltua soveltaa varovaisuusperiaatetta luontoarvojen turvaamiseksi.

Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu luonnonsuojelulain 35 §:n edellyttämä Natura-arviointi. Kaavaselostuksessa on referoitu Natura-arviointia ja salassa pidettävän uhanalaisen petolinnun osalta todetaan, etteivät törmäysvaikutukset ole merkittäviä yksistään Kämpäkankaan tuulivoimahanketta tarkasteltaessa, mutta yhdessä Kirvesvuoren hankkeen kanssa törmäysvaikutukset nousevat merkittäviksi. Keski-Suomen liitto ei ole tutustunut salassa pidettäviin liitteisiin, joissa on esitetty yksityiskohtaisemmin hankkeen vaikutuksia uhanalaiseen petolintuun. Keski-Suomen liitto korostaa luonnonsuojeluviranomaisten näkemyksiä arvioitaessa tehtyjen vaikutusten arviointien riittävyttä tältä osin.

Osayleiskaavaehdotuksen kaavaselostuksessa todetaan, että yhteisvaikutusten huomioiminen kuuluu kaavoituksessa pääsääntöisesti myöhemmin etenevälle hankkeelle. Mikäli molemmat hankkeet halutaan toteuttaa, uhanalaisen salassapidettävän petolinnun osalta lieventävät toimenpiteet on toteutettava joko yhteistyössä yhteisvaikutuksia aiheuttavien hankkeiden kesken tai siten, että yhteisvaikutukset huomioidaan kaavoituksellisesti jäljempänä etenevässä hankkeessa.

Kirvesvuoren hanketta koskien Keski-Suomen liitto huomauttaa, että Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 on saman niminen tuulivoimatuotantoon soveltuva alue, jonka maakuntakaavarajauksen mukainen pinta-ala on 12,1 neliökilometriä. Mikäli Kämpäkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava toteutuessaan estää maakuntakaavarajauksen mukaisen Kirvesvuoren tuulivoimahankkeen toteuttamisen, voidaan osayleiskaavaan katsoa vaikeuttavan maakuntakaavan toteuttamista.

Osayleiskaavaehdotus ei ota kantaa voimaloiden yksityiskohtaisempiin teknisiin ratkaisuihin, kuten malleihin tai tehoihin, tai tarkkaan korkeuteen. Suurin sallittu korkeus maanpinnasta ja kokonaislukumäärä on rajattu. Kaava-aineisto lähtee liikkeelle siitä, että kaavaehdotus mahdollistaisi kokonaiskorkeudeltaan enimmillään 300 metrin voimaloiden rakentamisen ja asia kuvataan näin myös luvussa yleiskaavan kuvaus. Vaikutusten arvioinnissa (s. 46) tuodaan kuitenkin esiin, ettei tarkasteltujen vaikutusten perusteella ole mahdollista rakentaa näin korkeita voimaloita. Tämä johtopäätös tulee tuoda yksiselitteisesti esiin kaavamääräyksessä.

Melumallinnuksen perusteella Kämpäkankaan tuulivoimahankkeen yli 40 dB(A) meluvaikutukset ulottuvat osin Perhon kunnan puolelle. Myös välkevaikutusten osalta, yleisesti suosituksena pidetty yli 8 h/a välkettä, ylittyy naapurikunnankin alueella. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan mm., jos yleis- tai asemakaavan maankäyttö ja rakennuslain (1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölain) 9 §:ssä tarkoitetut olennaiset vaikutukset ulottuvat toisen kunnan alueelle, kaavan vaikutuksia selvitetäessä tulee olla tarpeellisessa määrin yhteydessä tähän kuntaan. Alueidenkäyttölain 39§:n mukaan yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

Keski-Suomen liiton näkemyksen mukaan lähtökohtaisesti Kämpäkankaan tuulivoimaosayleiskaava-alueen tulisi kattaa kaavan arvioitujen maankäyttöä rajoittavien vaikutusten alue. Vaihtoehtona on muuttaa kaavan mukaisten tuulivoimaloiden määrää ja/tai sijoittelua niin, että hankkeen olennaiset, maankäyttöä rajoittavat vaikutukset eivät ulotu yli maakunta- ja kuntarajan ja hankkeen käytönaikainen laskennallinen 40dB:n melualue jää kokonaisuudessaan Kyyjärven alueelle.

Vaikutusten arvioinnin mukaan tuulivoimahanketta lähimpien asuin- ja lomarakennusten pihapiirissä varjostusvaikutus saattaa ylittää 8 h/a kahdessa laskentapisteessä, kun puuston suojaavaa vaikutusta ei ole huomioitu. Tähän liittyen kaavaratkaisussa on esitetty koko yleiskaava-aluetta koskeva määräys.

Tuulivoimapuiston sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavaksi maakaapeleilla Perhon kunnan puolella sijaitsevalle sähköasemalle. Hankealueen sähköasemalta lähtevän ulkoisen reitin pituus on noin 2,7 kilometriä. Keski-Suomen liitto pitää maakaapelointia vaikutusten kannalta hyvänä ratkaisuna.

Keski-Suomen liitolla ei ole muuta huomautettavaa Kämpäkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotusvaiheen aineistosta.

Lausunnon on valmistellut aluekehitysasiantuntija Valtteri Paakki,
valtteri.paakki@keskisuomi.fi, 040 525 6059

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.